

บทความวิจัย

ผลของโปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

The Effect of Self-Efficacy Developing Program on Promoting Early Childhood Development

ปรพร ทองหลวง (Paraporn Thongluang)*

รัตนชฎาวรรณ อยู่ناع (Ratanachadawan Yunak)**

จิตติอาภา ตั้งคำวานิช (Thitiarpha Thangkawanich)**

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดซ้ำครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาที่มีบุตรอายุ 1 ปี 6 เดือน และบุตรที่ได้รับการวินิจฉัยว่าสงสัยพัฒนาการล่าช้าจากการตรวจคัดกรองพัฒนาการด้วยคู่มือเฟียร์ริงและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM)ในคลินิกสุขภาพเด็กดี เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงเป็นมารดา 30 ราย และเด็กอายุ 1 ปี 6 เดือน 30 ราย ใช้โปรแกรมที่สร้างจากแนวคิดการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนของแบนดูราในการทดลองจำนวน 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบประเมินสมรรถนะของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.94 และมีค่าความเที่ยงโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค เท่ากับ 0.98 ใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated measures ANOVA) ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนสมรรถนะการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8 สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8 สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: การสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตน สมรรถนะมารดา การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

* นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน) มหาวิทยาลัยนเรศวร

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Abstract

This study was a quasi-experimental research, a repeated measure one group pretest-posttest design. The purpose was to study the effect of self-efficacy developing program on early childhood development and mothers' self-efficacy on promoting a child's development. Thirty mothers and their children aged 1-5 years old were recruited purposively according to a criterion that the children were suspected to have delayed development screened, by the Developmental Surveillance and Promotion Manual (DSPM). After four and eight weeks of participating in the program based on Bandura's self-efficacy theory, the mothers' self-efficacy was measured by the mothers' efficacy on childhood development questionnaire validated by 5 experts (IOC = 0.94). The Cronbach's Alpha coefficient was 0.98. Data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and a repeated measure ANOVA.

The research found that mothers' self-efficacy mean score and the child development test mean score after 4 and 8 weeks participating in the program were statistically significantly higher than those before the program ($p < .01$). It was shown that nursing activities proposed in the program can be applied in nursing practice to enhance mothers' abilities to promote an early childhood development.

Keywords: Self-Efficacy Development, Mother's self-efficacy, Early childhood development

ความสำคัญของปัญหา

เด็กปฐมวัยนับเป็นอนาคตของชาติ เป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กเนื่องจากสมองมีการพัฒนาสูงสุด การพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาตลอดชีวิต ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออนาคตเด็กและอนาคตของชาติด้วย (องค์การยูนิเซฟประเทศไทย, 2558) ประเทศไทยมีแนวโน้มของปัญหาพัฒนาการเด็กล่าช้าในช่วงปฐมวัยสูงขึ้น ในปีพ.ศ. 2556 สถาบันราชานุกูลได้ทำการสำรวจระดับพัฒนาการเด็กปฐมวัยใน 15 จังหวัดจากทั่วทุกภาค พบว่า เด็กมีพัฒนาการไม่สมวัยร้อยละ 42.58 และมีพัฒนาการสมวัยเพียงร้อยละ 56.91 (นิรมัย คุ่มรักษา และคณะ, 2557) ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้คือเด็กปฐมวัยต้องมีพัฒนาการสมวัยร้อยละ 85 (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข, 2557) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กอายุ 1 ปี 6 เดือน เป็นช่วงสำคัญเนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงการจากแสดงออกด้วยพฤติกรรม มาเป็นการใช้ภาษาในการแสดงออก

เป็นวัยที่สังเกตพบพัฒนาการล่าช้าด้านภาษาและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ได้อย่างชัดเจน (ไสววรรณ ไร่ประเสริฐ, 2557) และเป็นปัญหาให้ผู้ดูแลเป็นทุกข์ เกิดความเครียด ความอับอาย เพิ่มค่าใช้จ่ายของครอบครัวในการรักษา กระทั่งต่อกิจกรรมของครอบครัว อาชีพ เกิดการแยกตัวจากสังคม เนื่องจากต้องใช้เวลาในการดูแลเด็กพัฒนาการล่าช้า (กาญจนา คุณรังสีสมบูรณ์, 2555) จากการสำรวจสถานการณ์เด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก อุดรดิตถ์ ตาก สุโขทัย และเพชรบูรณ์ ในปีพ.ศ. 2557 พบว่า ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่มีผลการทดสอบพัฒนาการเป็นปกติ มีเพียงร้อยละ 74.09 และร้อยละของเด็กปฐมวัยที่มีผลการทดสอบอยู่ในกลุ่มสงสัยพัฒนาการล่าช้ากว่าเกณฑ์ร้อยละ 25.91 หมายถึงไม่ผ่านการทดสอบพัฒนาการตามคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) อย่างน้อย 1 ข้อ (กระทรวงสาธารณสุข, 2558) โดยสาเหตุที่ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการล่าช้าคือผู้ปกครองขาดการดูแล

ตนเอง ไม่ตระหนักถึงการส่งเสริมสุขภาพ และไม่มีระบบเฝ้าระวังในครอบครัวและชุมชน (วีระชัย สิทธิพิยะสกุล, บุญเติมตันสุรัตน์และ โภยาสุคหอม, 2558)

จากการสำรวจของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์พบว่า ในปี 2557 เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี มีพัฒนาการปกติเพียง ร้อยละ 84.32 โดยเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า พบพัฒนาการล่าช้าด้านภาษาและกล้ามเนื้อเล็กเป็นส่วนใหญ่ (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์, 2557) โดยเฉพาะในอำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ พบผลการประเมินพัฒนาการเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี มีพัฒนาการที่สมวัยเพียงร้อยละ 64.73 สงสัยล่าช้าร้อยละ 34.59 และล่าช้าร้อยละ 0.68 โดยเด็กกลุ่มอายุ 1-3 ปี มีพัฒนาการสมวัยน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56.7 ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายกลุ่มย่อยพบว่า เด็กอายุ 1 ปี 6 เดือน ไม่ผ่านข้อทดสอบด้านภาษาถึงร้อยละ 65 ส่งผลให้เด็กอายุ 1 ปี 6 เดือน มีพัฒนาการไม่สมวัยสูงถึงร้อยละ 70 และมีพัฒนาการสมวัยเพียงร้อยละ 30 ซึ่งสาเหตุหลักที่ส่งผลให้พัฒนาการเด็กล่าช้าคือ มารดาซึ่งเป็นผู้ดูแลหลักขาดความเชื่อมั่นในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กส่วนใหญ่ ไม่มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่เพียงพอ ประกอบกับขาดผู้ให้คำปรึกษาด้านส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (โรงพยาบาลท่าปลา, 2558)

แนวคิดการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนของแบนดูรา (Bandura, 1997) กล่าวว่า แหล่งของสมรรถนะได้แก่ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ ประสบการณ์จากตัวแบบ การใช้คำพูดชักจูง สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ โดยผ่านกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลเกิดสมรรถนะแห่งตน ได้แก่ กระบวนการทางปัญญา (Cognitive process) กระบวนการจูงใจ (Motivational process) กระบวนการเลือกปฏิบัติ (Selection process) และกระบวนการทางอารมณ์ (Affective process) เพื่อส่งเสริมให้เกิดสมรรถนะแห่งตน อันจะส่งผลให้บุคคลเกิดพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง ในงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าสามารถทำให้ผู้ดูแลเด็กมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยหัดเดินที่ดี (วรกรรอง นิลเพ็ชร, 2554)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยสร้างรูปแบบกิจกรรมที่สามารถประยุกต์ใช้กับนโยบายการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของกระทรวงสาธารณสุขที่เน้นการให้บริการที่คลินิกเด็กดี (Well baby clinic) โดยใช้แนวคิดการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนของแบนดูรา (Bandura, 1997) เพื่อส่งเสริมให้มารดามีสมรรถนะในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการตามเกณฑ์ส่งผลให้เจริญเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าของชาติต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนต่อคะแนนสมรรถนะของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และคะแนนทดสอบพัฒนาการเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง 4 สัปดาห์และหลังการทดลอง 8 สัปดาห์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ยคะแนนสมรรถนะการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของมารดา หลังได้รับโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนในสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8 สูงกว่าก่อนทดลอง
2. ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบพัฒนาการเด็กหลังได้รับโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนในสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8 สูงกว่าก่อนทดลอง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) แบบกลุ่มเดียววัดซ้ำ ประชากรคือ มารดาที่มีบุตรอายุ 1 ปี 6 เดือน และบุตรได้รับการวินิจฉัยแล้วพบว่าสงสัยพัฒนาการล่าช้าจากการตรวจคัดกรองพัฒนาการด้วยคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ในคลินิกสุขภาพเด็กดี อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วย มารดาจำนวน 30 ราย และเด็กอายุ 1 ปี 6 เดือน จำนวน 30 ราย

โดยใช้เกณฑ์คัดเข้าคือ มารดาที่มีบุตรอยู่ในความดูแล และพบุตรมารับบริการตรวจสุขภาพและสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคที่คลินิกสุขภาพเด็กดีสามารถอ่าน ฟัง และใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ได้ยินดีเข้าร่วมโครงการพร้อมกับบุตรที่อยู่ในความดูแล ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรงที่เป็นอันตรายต่อชีวิต และบุตรไม่มีปัญหาสุขภาพได้แก่มีภาวะขาดออกซิเจนขณะแรกเกิด, น้ำหนักแรกคลอดน้อยกว่า 2,500 กรัม หรือ บกพร่องทางการเรียนรู้

เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย

1. เครื่องมือในการทดลอง ได้แก่ โปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตน ประกอบด้วย (1) กิจกรรมกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Process) โดยจัดกิจกรรมการบรรยายประกอบภาพนำเสนอเรื่องความสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็ก และลักษณะพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามช่วงวัยด้านการเคลื่อนไหว ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา ด้านการเข้าใจภาษา ด้านการใช้ภาษา และด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม และให้กลุ่มตัวอย่างได้อภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหา อุปสรรคที่พบในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มตัวอย่างเกิดกระบวนการทางปัญญา (2) กิจกรรมกระบวนการจูงใจ (Motivational Process) โดยการนำเสนอตัวแบบทางบวกมารดาที่มีประสบการณ์ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่สงสัยพัฒนาการล่าช้า จนกระทั่งบุตรมีพัฒนาการสมวัย (3) กิจกรรมกระบวนการเลือกปฏิบัติ โดยใช้วิธีสาธิตและสาธิตย้อนกลับเพื่อฝึกทักษะการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ด้านการเคลื่อนไหว ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา ด้านการเข้าใจภาษา ด้านการใช้ภาษา และด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม จนครบทุกด้าน (4) กิจกรรมกระบวนการทางอารมณ์ (Affective Process) โดยการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงดูให้กำลังใจ ผ่านการอภิปรายกลุ่มและสื่อสังคมออนไลน์ (LINE Application) เพื่อให้มารดาู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองเมื่อพบปัญหาหรืออุปสรรคในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) แบบประเมินสมรรถนะของมารดาในการส่งเสริม

พัฒนาการเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 แบบประเมินสมรรถนะของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีลักษณะของข้อคำถามเป็น rating scale 4 ระดับ 2) แบบทดสอบพัฒนาการเด็ก ประกอบด้วยข้อทดสอบพัฒนาการจำนวน 10 ข้อ ซึ่งให้คะแนนข้อละ 10 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 100 คะแนน ตามคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน แล้วนำมาหาค่าดัชนีความตรงของเนื้อหา (IOC) ได้ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ .94 จากนั้นทำการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ในมารดาที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย ได้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ .98

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ดำเนินการวิจัยตามที่คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร IRB No. 778/58 รับรอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. กิจกรรมครั้งที่ 1 (วันที่ 1 สัปดาห์ที่ 1) กิจกรรมกระบวนการทางปัญญา ผู้วิจัยให้ความรู้ด้วยการบรรยายประกอบภาพนำเสนอ เรื่องความสำคัญของการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็ก ลักษณะพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามช่วงวัย จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างได้อภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาอุปสรรคที่พบในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก กิจกรรมกระบวนการจูงใจ ผู้วิจัยนำเสนอตัวแบบทางบวกให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่เคยผ่านประสบการณ์การเป็นมารดาที่ประสบปัญหาว่าบุตรมีพัฒนาการสงสัยล่าช้า และสามารถส่งเสริมพัฒนาการเด็กจนในปัจจุบันบุตรมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัยเป็นผู้นำในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จากนั้นเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างได้อภิปรายและ

ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก กิจกรรมกระบวนการทางอารมณ์ ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างอภิปรายกลุ่มเพื่อแสดงข้อคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับปัญหาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยใช้แนวคิดด้านบวกและการรู้เท่าทันอารมณ์ของตน เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยสนับสนุนให้กลุ่มตัวอย่างได้จัดตั้งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงชุมชนให้กำลังใจผ่านสื่อสังคมออนไลน์ได้แก่ การกระตุ้นเตือน การเสริมแรงบวก การแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหา โดยกลุ่มตัวอย่างร่วมกันดำเนินการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญกำลังใจให้กันและกัน

2. กิจกรรมครั้งที่ 2 (วันที่ 2-3 ของสัปดาห์ที่ 1) เวลา 09.00-16.00 น. ผู้วิจัยพบกลุ่มตัวอย่างที่คลินิกสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยผู้วิจัยขอให้กลุ่มตัวอย่างแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 15 คนต่อวัน และจัดกิจกรรมกระบวนการเลือกปฏิบัติให้แก่กลุ่มตัวอย่างโดยสาธิตวิธีการส่งเสริมพัฒนาการเด็กและให้กลุ่มตัวอย่างสาธิตย้อนกลับ โดยจัดกิจกรรมด้วยขั้นตอนและกระบวนการเช่นเดียวกันทั้ง 2 กลุ่ม

3. กิจกรรมครั้งที่ 3-4 (วันที่ 1-5 ของสัปดาห์ที่ 2-3) เวลา 09.00-16.00 ผู้วิจัยเยี่ยมบ้านกลุ่มตัวอย่างวันละ 6 หลังคาเรือน /กิจกรรมครั้งที่ 5 (วันที่ 1,3,5 ของสัปดาห์ที่ 5-6) เวลา 09.00-16.00 ผู้วิจัยเยี่ยมบ้านกลุ่มตัวอย่างวันละ 5 หลังคาเรือน โดยผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างซักถามปัญหาอุปสรรคที่พบในการส่งเสริมพัฒนาการบุตร แสดงวิธีการส่งเสริมพัฒนาการในข้อที่ไม่มั่นใจ พร้อมทั้งช่วยให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาอย่างครอบคลุมเพื่อสร้างประสบการณ์ความสำเร็จจากการกระทำด้วยตนเอง และช่วยแก้ไขปัญหาด้านสภาวะทางกายและอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยให้กำลังใจ ชมเชย สนับสนุน และชักจูง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

4. การติดตาม ติดตามประเมินกลุ่มทดลองสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8 เพื่อประเมินพัฒนาการเด็กและสมรรถนะการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของมารดา โดยผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบประเมินสมรรถนะ

การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จากนั้นผู้วิจัยทำการทดสอบพัฒนาการกลุ่มเด็ก 1 ปี 6 เดือนด้วยคู่มือเฟียร์ริง และส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM) ที่คลินิกสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินแล้ว ผู้วิจัยกล่าวชมเชย และขอบคุณผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกคน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ความแปรปรวนที่มีการวัดซ้ำ (Repeated measures ANOVA)

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 60 พบสถานภาพคู่สมรสที่สุทธ้อยู่ 76.67 โดยมีอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 53.33 ส่วนใหญ่มีรายได้ครอบครัวต่อเดือนระหว่าง 6,001-9,000 บาท ร้อยละ 36.67 และมีบุตรที่อยู่ในช่วงปฐมวัย 1 คนเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.67 โดยก่อนการทดลองกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอยู่ในระดับต่ำมาก ($\bar{X} = 1.55$, $SD = 0.05$) หลังได้รับโปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตน 4 สัปดาห์ และ 8 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอยู่ในระดับสูงมาก ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 0.03$ และ $\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.04$ ตามลำดับ)

2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยคะแนนสมรรถนะการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง 4 สัปดาห์ และหลังการทดลอง 8 สัปดาห์แตกต่างกัน รายละเอียดแสดงตามตาราง 1

ตาราง 1 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนสมรรถนะของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในช่วงเวลาต่างกัน

ปัจจัย	SS	df	MS	F	p-value
สมรรถนะการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	101.328	2	50.664	40802.531	.00

3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ก่อนทดลองกับหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ ก่อนทดลองกับหลังการทดลอง 8 สัปดาห์ และหลังการทดลอง 4 สัปดาห์กับหลังการทดลอง 8 สัปดาห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายละเอียดแสดงตามตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในช่วงเวลาต่างกัน

สมรรถนะการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ($\bar{X} \pm SD.$)	Mean DiFF	Std. Error	p-value
ก่อนการทดลอง (1.55 ± 0.05)-หลัง 4 สัปดาห์ (3.72 ± 0.03)	2.17	0.009	0.00
ก่อนการทดลอง (3.72 ± 0.03)-หลัง 8 สัปดาห์ (3.88 ± 0.04)	2.33	0.010	0.00
หลัง 4 สัปดาห์ (3.72 ± 0.03)-หลัง 8 สัปดาห์ (3.88 ± 0.04)	0.16	0.009	0.00

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบพัฒนาการเด็กปฐมวัยของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับโปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตน มีค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบพัฒนาการเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง 4 สัปดาห์ และหลังการทดลอง 8 สัปดาห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายละเอียดแสดงตามตาราง 3

ตาราง 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบพัฒนาการเด็กปฐมวัยในช่วงเวลาต่างกัน

ปัจจัย	SS	df	MS	F	p-value
สมรรถนะการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย	25920.00	2	12960.00	249.451	.00

5. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่ช่วงเวลาแตกต่างกัน พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบพัฒนาการเด็กปฐมวัย ก่อนทดลองกับหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบพัฒนาการเด็กปฐมวัยก่อนทดลองกับหลังการทดลอง 8 สัปดาห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายละเอียดแสดงตามตาราง 4

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบพัฒนาการเด็กปฐมวัยของกลุ่มตัวอย่างที่ช่วงเวลาต่างกัน

คะแนนทดสอบพัฒนาการเด็ก ($\bar{X} \pm SD$)	Mean DiFF	Std. Error	p-value
ก่อนการทดลอง (64 ± 12.48)-หลัง 4 สัปดาห์ (100 ± 0.00)	36	2.279	0.00
ก่อนการทดลอง (64 ± 12.48)-หลัง 8 สัปดาห์ (100 ± 0.00)	36	2.279	0.00
หลัง 4 สัปดาห์ (100 ± 0.00)-หลัง 8 สัปดาห์ (100 ± 0.00)	0	.000	

การอภิปรายผล

สมมติฐานข้อ 1 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนสมรรถนะการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของมารดาหลังการทดลอง 4 สัปดาห์และหลังการทดลอง 8 สัปดาห์ สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ทั้งนี้เนื่องจากโปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตน มุ่งเน้นการสร้างประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จให้แก่มารดา และเสริมด้วยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากตัวแบบ การใช้คำพูดชักจูงและการจัดการสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ผ่านการจัดกิจกรรมกระบวนการทางปัญญา กระบวนการเลือกปฏิบัติ กระบวนการจูงใจ และกระบวนการทางอารมณ์ ซึ่งมีขั้นตอนคือ การบรรยายประกอบภาพนำเสนอเรื่องความสำคัญของการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องและการชมวิดิทัศน์ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามช่วงอายุ การอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ ปัญหา อุปสรรคที่พบในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เพื่อให้มารดาได้รับความรู้ที่ถูกต้องคิดวิเคราะห์ ผสมผสานกับประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านมา และเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ส่งผลให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นจริง

นอกจากนี้การสาธิตวิธีประเมินพัฒนาการเด็กเบื้องต้น วิธีการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กด้านการเคลื่อนไหว ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา ด้านการเข้าใจภาษา ด้านการใช้ภาษา และด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม และการลงบันทึกคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการ

เด็กปฐมวัย (DSPM) พร้อมทั้งการจัดอุปกรณ์สำหรับทดลองใช้ในการฝึกปฏิบัติการประเมินและส่งเสริมพัฒนาการให้มารดาได้สาธิตย้อนกลับ ทำให้มารดาเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เนื่องจากคนที่บุคคลจะเชื่อว่าตนเองจะสามารถปฏิบัติสิ่งใดได้นั้น จำเป็นที่จะต้องให้ความรู้ และสร้างทักษะที่ได้รับการฝึกฝนอย่างเพียงพอที่จะประสบความสำเร็จ พร้อมด้วยการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในสมรรถนะแห่งตน จนนำไปสู่ความมั่นใจในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ (Bandura, 1997)

การสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนโดยสร้างการประสบความสำเร็จในการกระทำด้วยตนเองเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตน เนื่องจากเป็นประสบการณ์ตรงของบุคคล การที่บุคคลประสบความสำเร็จในการกระทำด้วยตนเอง จะก่อให้เกิดความเชื่อมั่น ในความสามารถของตนเอง และเสริมสร้างให้บุคคลเชื่อว่าตนสามารถที่จะทำได้และจะใช้ทักษะที่ได้รับการฝึกฝนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (Bandura, 1997) อีกทั้งการใช้ตัวแบบเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขที่เคยผ่านประสบการณ์ในการเป็นมารดาที่ส่งเสริมพัฒนาการบุตรที่สงสัยพัฒนาการล่าช้า จนเด็กมีพัฒนาการตามเกณฑ์ โดยตัวแบบได้เล่าถึงการยอมรับและเข้าใจในพัฒนาการเด็ก ตลอดจนปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ซึ่งลักษณะตัวแบบนี้สอดคล้องกับลักษณะ ตัวแบบที่เบนดูรา (Bandura, 1997) เสนอว่าตัวแบบควรมีลักษณะคล้ายคลึงกับผู้สังเกต ทั้งด้าน อายุ เพศ เชื้อชาติ มีชื่อเสียงในสายตาของผู้สังเกต มีกลยุทธ์ในการปรับตัวได้ดีเมื่อพบ

ปัญหา มีลักษณะเด่นชัด แสดงพฤติกรรมที่มีประโยชน์ ไม่สลับซับซ้อน รวมทั้งมีการเสริมแรงของตัวแบบเพื่อจูงใจให้ผู้สังเกตอยากลอกเลียนแบบมากขึ้น (Bandura, 1997) ส่งผลให้มารดาเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตัวแบบ เก็บจำได้ดีขึ้น และในขั้นตอนสุดท้ายผู้วิจัยจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงดูกำลังใจให้มารดาได้พูดคุย อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน เมื่อถูกกระตุ้นอารมณ์ในทางลบจากปัญหาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยการใช้แนวคิดด้านบวก เป็นการสร้างกลุ่มของผู้มีประสบการณ์คล้ายคลึงกัน เกิดเครือข่ายอันจะชักนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมที่ดีต่อไป ร่วมกับการเสริมแรงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (LINE Application) ที่มารดาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมได้เอง แม้ว่าไม่ได้อยู่ในช่วงเวลานัดหมายกับผู้วิจัย เกิดการให้ข้อมูล แลกเปลี่ยน ปรึกษาปัญหา และช่วยกันเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาพัฒนาการเด็กปฐมวัย ส่งผลต่อการเข้าใจตนเองและผู้อื่น เนื่องจากกระบวนการทางอารมณ์ จะมีผลต่อการรับรู้สมรรถนะของบุคคล ในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ถ้าบุคคลสามารถลดหรือระงับการกระตุ้นทางอารมณ์ด้านลบ จะทำให้การรับรู้สมรรถนะของตนเองดีขึ้น ส่งผลแสดงให้พฤติกรรมที่เหมาะสมอีกด้วย (Bandura, 1997)

กิจกรรมเหล่านี้ช่วยให้มารดาเกิดสมรรถนะแห่งตน ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามแนวคิดการรับรู้สมรรถนะแห่งตนของแบนดورا (Bandura, 1997) สอดคล้องกับ วรรอง นิลเพ็ชร (2554) ศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะแห่งตนของผู้ดูแลเด็กต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยหัดเดินในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า คะแนนเฉลี่ยสมรรถนะแห่งตนของผู้ดูแลเด็กหลังเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะแห่งตน ในกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) และ ภาริศา ดันตระกูล (2556) ศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะตนเองต่อการรับรู้สมรรถนะตนเองของมารดาครรภ์แรก ในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนด พบว่า มารดาครรภ์แรกกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะตนเอง ในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนด มีการรับรู้สมรรถนะ

ตนเองสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 10.367, p < .01$)

สมมติฐานข้อ 2 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเด็กอายุ 1 ปี 6 เดือนที่มารดาได้รับโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนมีค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบพัฒนาการเด็กหลังการทดลอง 4 สัปดาห์ และหลังการทดลอง 8 สัปดาห์ สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) สนับสนุนสมมติฐานข้อ 2 โดยกลุ่มตัวอย่างเด็กอายุ 1 ปี 6 เดือน มีค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบพัฒนาการตามคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ก่อนการทดลองเป็น 64 คะแนน ส่วนหลังการทดลอง 4 สัปดาห์และหลังการทดลอง 8 สัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยคะแนนเพิ่มขึ้นเป็น 100 คะแนน

อภิปรายได้ว่า การจัดกิจกรรมในโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตน ตามกรอบแนวคิดของแบนดورا ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมานี้ โดยใช้แหล่งที่มาของสมรรถนะแห่งตนทั้ง 4 แหล่ง ได้แก่ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ ประสบการณ์จากตัวแบบ การใช้คำพูดชักจูง สภาวะทางร่างกายและอารมณ์ ผสานกับกิจกรรมกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลเกิดสมรรถนะแห่งตน คือ กระบวนการทางปัญญา กระบวนการเลือกปฏิบัติ กระบวนการจูงใจ และกระบวนการทางอารมณ์ (Bandura, 1997) ผ่านกิจกรรมการบรรยายประกอบภาพ นำเสนอเรื่องความสำคัญของการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องและการชมวิดิทัศน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามช่วงอายุ การอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ ปัญหาอุปสรรคที่พบในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การสาธิตวิธีประเมินพัฒนาการเด็กเบื้องต้น วิธีการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กด้านการเคลื่อนไหว ด้านกล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา ด้านการเข้าใจภาษา ด้านการใช้ภาษา และด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม และการลงบันทึกคู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) พร้อมทั้งการจัดอุปกรณ์สำหรับทดลองใช้ในการฝึกปฏิบัติการประเมินและส่งเสริมพัฒนาการให้มารดาได้สาธิตย้อนกลับ

นอกจากนี้การใช้ตัวแบบเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขที่เคยผ่านประสบการณ์ในการเป็นมารดาที่ส่งเสริมพัฒนาการบุตรที่สงสัยพัฒนาการล่าช้าจนเด็กมีพัฒนาการตามเกณฑ์ โดยตัวแบบได้เล่าถึงการยอมรับและเข้าใจในพัฒนาการเด็ก ตลอดจนปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และให้มารดาได้พูดคุยอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน เมื่อถูกกระตุ้นอารมณ์ในทางลบจากปัญหาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยใช้แนวคิดด้านบวก ร่วมกับการเสริมแรงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (LINE Application) ที่มารดาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมได้เองแม้ไม่ได้อยู่ในช่วงเวลานัดหมายกับผู้วิจัย ส่งผลให้มารดาเกิดการพัฒนาสมรรถนะแห่งตน รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถในการส่งเสริมพัฒนาการบุตรได้ และลงมือปฏิบัติเนื่องจากคาดหวังว่า บุตรจะมีพัฒนาการที่ดี ดังรูปแบบของความเชื่อในสมรรถนะแห่งตนและความคาดหวังในผลลัพธ์ที่มีต่อพฤติกรรมและสภาวะทางอารมณ์ (Bandura, 1997)

ทั้งนี้ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตและสอบถามมารดาในเรื่องการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก 1 ปี 6 เดือน บางรายมีท่าทีวิตกกังวล ไม่มีความเชื่อมั่นในขณะแสดงวิธีการหรือกิจกรรมที่จัดให้เด็กที่บ้าน บางรายให้การช่วยเหลือเด็กมากเกินไป ไม่มีความรู้ความเข้าใจ และไม่สามารถให้การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก แต่หลังจากผู้วิจัยติดตามในสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8 พบว่า มารดามีสีหน้าแววตาที่เชื่อมั่น แสดงออกถึงความมั่นใจ สามารถแสดงวิธีการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และกระตุ้นให้เด็กปฏิบัติทักษะในข้อทดสอบได้อีกทั้งระหว่างทดสอบพัฒนาการเด็กมารดาได้พูดคุยกับผู้วิจัย พอสรุปเป็นข้อมูลได้ว่า หลังได้รับโปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตน มารดาเห็นความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และมีการปรับเปลี่ยนในด้านการดูแลส่งเสริมพัฒนาการเด็ก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเคลื่อนไหว ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา ด้านการเข้าใจ ด้านการใช้ภาษาและการช่วยเหลือตนเองและสังคมเพิ่มมากขึ้น โดยมารดามีความคาดหวังว่าจะส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการปกติ การที่มารดาให้การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่สงสัยพัฒนาการล่าช้าเอาใจใส่ กระตุ้นและ

สังเกตพัฒนาการอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้พัฒนาการของเด็กปฐมวัยกลับมาเป็นปกติได้ (Walker, et al., 2011)

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

สามารถนำรูปแบบกิจกรรมและแนวทางในโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนไปใช้ในการให้บริการแก่มารดาที่พาบุตรมาตรวจพัฒนาการที่คลินิกเด็กดีในหน่วยบริการสาธารณสุข รวมถึงหน่วยงานอื่น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตามการศึกษาระยะยาวในด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัยและคะแนนสมรรถนะการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของมารดาให้สอดคล้องในแต่ละช่วงวัย
2. ควรวิจัยถึงทดลองแบบมีกลุ่มควบคุม เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการเด็กและคะแนนสมรรถนะการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของมารดา
3. ควรนำโปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตนต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยไปขยายผลในการปรับใช้ในเด็กปฐมวัยที่มีช่วงอายุต่าง ๆ เพื่อยืนยันประสิทธิผลของโปรแกรมการสร้างเสริมสมรรถนะแห่งตน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข.(2558). *คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM)*. สมุทรปราการ: ทีเอสอินเตอร์พริ้นท์.
- กาญจนา คุณรังสีสมบุญ. (2555). *คุณภาพชีวิตของผู้ปกครองเด็กพัฒนาการช้า*. สืบค้นเมื่อ 25 เมษายน 2558, จาก <http://thailand.digitaljournals.org/index.php/BSPH/article/download/19097>.
- นิรมัย คุ่มรักษา, พรพิมล ชีรนนท์, ศุภพรพรรณ ศรีหิรัญรัมย์, นุศรา กุฬพันธ์ และเอกชัย เกิดสวัสดิ์. (2557). *สภาวะการส่งเสริมพัฒนาการเด็กวารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย*, 22(2), 76-83.
- ภาริดา ดันตระกูล ทศน์ ประสบกิตติคุณ และพรรณรัตน์ แสงเพิ่ม. (2556). *ผลของโปรแกรมส่งเสริม*

- การรับรู้สมรรถนะตนเองต่อการรับรู้สมรรถนะตนเองของมารดาครั้งแรกในการดูแลทารกเกิดก่อนกำหนด. *วารสารกึ่งการแพทย์*, 20(1), 42-54.
- โรงพยาบาลท่าปลา. (2558). รายงานการเฝ้าระวังสุขภาพแม่และเด็กประจำปี 2557. อุดรดิตถ์: กลุ่มงานเวชศาสตร์ครอบครัวและบริการปฐมภูมิ โรงพยาบาลท่าปลา.
- วรรอง นิลเพ็ชร. (2554). ผลของโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะแห่งตนของผู้ดูแลเด็กต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยหัดเดินในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- วิระชัย สิทธิปิยะสกุล, บุญเต็ม ดันสุรัตน์ และโกษา สุดหอม. (บรรณาธิการ). (2558). HAPPY BABY HEALTH MOM. ใน *การประชุมวิชาการอนามัยแม่และเด็กระดับเขตสุขภาพที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2558* (หน้า 34-38). นนทบุรี: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. สگارรัตน์ เทพรักษ์, ภักดิ์สร มุกดาเกษม, จรรยา สืบหนู, และจารุณี จตุพรเพิ่ม. (2557). การศึกษาปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของผู้ปกครองและการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตสาธารณสุขที่ 4 และ 5. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2558, จาก http://hpc5.anamai.moph.go.th/rcenter/_fulltext.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์. (2557). รายงานอนามัยแม่และเด็ก. อุดรดิตถ์: กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ.
- สำนักงานโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข. (2557). *ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และแนวทางการจัดเก็บข้อมูลกระทรวงสาธารณสุขปีงบประมาณ พ.ศ. 2558*. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ไสววรรณ ไผ่ประเสริฐ. (2557). *การเฝ้าระวังคัดกรองส่งเสริมพัฒนาการ โดยใช้เครื่องมือ DSPM และ DAIM*. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2559, จาก https://kpo.go.th/webkpo/news_file/0006220150529150355.pdf
- องค์การยูนิเซฟประเทศไทย. (2558). ยูนิเซฟจุดประกายสังคมเปิดตัวโครงการ "Best Start" ตั้ง 6 ทศวรรษชื่อดังชวนคนไทยเปลี่ยนอนาคตเด็กหนูนักรู้ฯ แก้ปัญหาพัฒนาเด็กเล็ก. สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2558, จาก http://www.unicef.org/thailand/tha/media_23538.html.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy The Exercise of Control*. New York: W.H. Freeman and Company.
- Walker, S. P., Wachs, T. D., McGregor, S. G., Black, M. M., Nelson, C. A., Huffman, S. L., & Richter, L. (2011). Inequality in early childhood: risk and protective factors for early child development. *Elsevier*, 378 (9799), 1325- 1338.